

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.398/2022/16.

A felperes:

(felperes neve) ((lakcíme))

A felperes épviselője:

Dr. Babay Ákos Ügyvédi Iroda (iroda címe., ügyintéző: dr. Babay Ákos ügyvéd)

Az alperesek:

(I. r. alperes neve) (lakcím.; levelezési címe:) I. rendű,

(II. r. alperes neve) (címe) II. rendű,

(VI. r. alperes neve) (.....) VI. rendű

(VII. r. alperes neve) (.....) VII. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Endrődiné dr. Makány Anikó ügyvéd (ügyvéd címe.) I-II. rendűért

A per tárgya:

háztársi közös vagyon megosztása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 4.P.20.692/2020/182.

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes, 4.P.20.692/2020/184.

V É G Z É S

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes másodfokú eljárási költségét 831.850 (nyolcszázharmincegyezer-nyolcszázötven) forintban, az I. rendű alperesét 1.200.000 (egymillió-kettőszázezer) forintban, a II. rendű alperesét 400.000 (négy százezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes és az I. rendű alperes (a továbbiakban: házastársak) 1995. október 7-én kötöttek házasságot, amelyből 1996-ban (X), 1999-ben (Y) és 2008-ban (Z) utónevű gyermekük született. Életközösségük 2013. július közepén szűnt meg, ezután az I. rendű alperes még közel egy évig a (település neve), (ingatlan 1. címe) szám alatti utolsó közös lakásban maradt. Házasságukat a (település neve)-i Járásbíróság (.....)2013/108. számú ítéletével felbontotta.

[2] A házassági életközösség idején a felperes banki alkalmazott volt a (K.) Banknál, ahol – kedvező feltételekkel – ún. dolgozói bankszámlával rendelkezett.

[3] Az I. rendű alperes sportoló volt, amelyből pontosan meg nem állapítható, de jelentős összegű havi jövedelemre tett szert, emellett zenéléssel is foglalkozott. A felperes 2011. január 26-tól biztosított számára hozzáférést a dolgozói számlájához.

[4] A felperes édesanyja folyamatosan, aktívan részt vett a házastársak gazdasági döntéseinek meghozatalában, közreműködött ingatlan vásárlásaik lebonyolításában. Hozzáférése volt a felperes dolgozói bankszámlájához, ahová alkalmanként saját megtakarításaiból, illetve az általa értékesített ingatlanok befolyt vételáraiból is befizetett különböző összeget.

[5] A felperes édesanyja 1999. június 21-én 1.100.000 forintot fizetett be a felperes dolgozói bankszámlájára a házastársak későbbi ingatlanvásárlásának foglalója finanszírozására.

[6] A felperes, a testvére és az édesapjuk 2000. február 14-én 6.000.000 forint vételár ellenében eladták a közös tulajdonukat képező, a felperes édesanyja haszonélvezeti jogával terhelt (település neve), (ingatlan 2. címe) szám alatti ingatlant. A felperest a vételárból a tulajdoni hányada alapján 1.500.000 forint illette. Emellett édesapja neki ajándékozta a vételárból öt illettő 1.500.000 forintot. Ezt az összesen 3.000.000 forint vételárrészt 2000. február 14-én befizették a felperes dolgozói bankszámlájára, ahonnan 2000. február 21-én 1.800.000 forint készpénzkifizetés történt.

[7] A felperes édesanyjának 3432/6864 arányban tulajdona volt a (település neve), (ingatlan 3. címe) szám alatti ingatlan, amelyet 2000. április 12-én 6.000.000 forint vételárért eladott. A szerződéskötés napján 2.000.000 forint foglalót vett át, amelyet aznap befizetett a felperes dolgozói számlájára. A következő 2.000.000 forint vételárrészletet 2000. április 17-én, majd a fennmaradó 2.000.000 forintot 2000. május 22-én teljesítették a vevők.

[8] A bankszámlakivonat szerint a dolgozói bankszámlára 2000. április 17-én 2.300.000 forint, 2000. május 22-én pedig 2.810.000 forint készpénzbefizetés történt.

[9] A házastársak a 2000. november 8-án megkötött adásvételi szerződés alapján egymás között egyenlő, 1/2-1/2 arányban megszerezték a (település neve)-i (ingatlan 1. hrsz.-a) helyrajzi számú, (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan (a továbbiakban: (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan) tulajdonjogát 11.500.000 forint vételárért. A szerződés szerint a vevők 2.000.000 forint foglalót a szerződés aláírásával egyidejűleg megfizettek, míg a fennmaradó vételárból 4.000.000 forintot 2001 januárjában, 5.500.000 forintot 2001. augusztus 31-ig kellett teljesíteniük. A szerződő felek ugyanerre az ingatlanra vonatkozóan 2001. augusztus 16-án ügyvéd által készített és ellenjegyzett okiratba foglalt adásvételi szerződést írtak alá, amelyben a vételárat 6.850.000 forintban határozták meg.

[10] A (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan foglalója 2000. november 8-án került kiegyenlítésre a felperes dolgozói bankszámlájáról felvett 2.000.000 forinttal. Ugyaninnen felvett pénzből történtek a további részteljesítések: 2001. január 12-én 3.900.000 forint, 2001. augusztus 15-én pedig 3.600.000 forint összegben. A házastársak a teljes vételárat megfizették a 2000. november 8-i szerződésnek megfelelően. Az életközösség tartama alatt a felperes és az I. r. alperes különböző – pontosan nem ismert tartalmú és értékű – beruházásokat végeztek az ingatlanon, amelynek jelenlegi forgalmi értéke 37.000.000 forint.

[11] A házastársak a 2000. november 20-án megkötött adásvételi szerződéssel megvásárolták a (település neve)-i (ingatlan 4. hrsz.-a) helyrajzi számú (ingatlan 4. címe) szám alatti ingatlan 144/288 tulajdoni hányadát (a továbbiakban: (ingatlan 4. címe) szám alatti ingatlan) egymás között egyenlő arányban 1.400.000 forint vételárért. Az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke 5.300.000 forint.

[12] A házastársak 1716/6864-1706/4864 arányban tulajdonosai a (település neve)-i (ingatlan 3. hrsz.-a) helyrajzi számú, (ingatlan 3. címe) és (ingatlan 5. címe) szám alatti ingatlanok, amelynek jelenlegi forgalmi értéke 4.000.000 forint. Tulajdonostársaik a VI. és VII. r. alperesek.

[13] A II. rendű alperes – az I. rendű alperes édesapja – a 2000. június 23-án kelt adásvételi szerződéssel 3.000.000 forint vételárért megszerezte a (település neve) (ingatlan 6. hrsz.-a) helyrajzi számú, (ingatlan 6. címe) szám alatti ingatlan (a továbbiakban: (ingatlan 6. címe) ingatlan) 1/1 arányú tulajdonjogát (eladó 1. neve) és (eladó 2. neve) eladóktól. A (ügyvéd neve) ügyvéd (a továbbiakban: ügyvéd) által szerkesztett és ellenjegyzett szerződés szerint a vevő a szerződéskötés napján átadott 765.091 forint vételárrésztet (eladó 2. neve) eladó gondnokának az ingatlan tehermentesítése érdekében, további 1.484.909 forintot az (O.)-nél történt „forintosítást” követően letétbe helyez az okírszerkesztő ügyvéd pénztárába, aki azt gyámhivatali és közigazgatási hivatali jóváhagyás után fizeti ki az eladó gondnoka részére, illetőleg helyezi el a gondnokolt fenntartásos betétkönyvében. A további 750.000 forintot (eladó 1. neve) eladónak vállalta megfizetni. Az (O.) (település neve)-i Fiókjában 2000. július 6-án betétkönyvben elhelyezésre került 1.484.909 forint, amelyet az ügyvéd 2000. augusztus 24-én letétként átvett a II. rendű alperestől. A vételár kifizetéséhez a II. rendű alperes felhasználta a tulajdonát képező 3.426,57 német márkát (DM) és 7.257,7 USA dollárt, amiket forintra váltott, valamint a teljesítéshez a rendelkezésére állt 750.000 forint örökrész. A vételár megfizetését a (vármegye neve) Megyei Kormányhivatal Hatósági Osztálya határozatával elfogadta.

[14] A (ingatlan 6. címe) ingatlanba a házastársak költöztek be és azt 2000-ben részben felújították, majd – megvásárlását követően – átköltöztek a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlanba. A továbbiakban a (ingatlan 6. címe) ingatlant bérbeadás útján hasznosították. Az életközösség megszűnése után kb. egy évvel az I. rendű alperes visszaköltözött a (ingatlan 6. címe) ingatlanba. A panel program keretében nyílászáró csere, radiátoros fűtés kialakítás és egyéb beruházások történtek. Az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke a beruházások nélkül 13.400.000 forint, a beruházásokkal együtt 14.500.000 forint.

[15] Az elsőfokú ítélet szerint a házastársak az életközösség tartama alatt az alábbi közös vagyoni ingóságokat szereztek:

2. hálósobai gardrószelekrény (37.500 forint)
3. franciaágy (15.000 forint)
4. 2 db ágymatrac (20.000 forint)
5. 4 részes cipősszelekrény (5000 forint)
6. Pax gardrószelekrény (40.000 forint)

7. ebédlőasztal székekkel (90.000 forint)
8. 3+2+1 fekete színű bőrgarnitúra (80.000 forint)
9. fekete dohányzóasztal (3.500 forint)
10. fekete TV állvány (5.000 forint)
11. konyhai bárszék (természetben megosztva)
12. konyhai bárszék (természetben megosztva)
14. vesszőből készült garnitúra (25.000 forint)
16. bőr sarok-ülőgarnitúra (70.000 forint)
17. dohányzóasztal (18.500 forint)
18. összecsukható vendégágy (4.000 forint)
19. konyhabútor (40.000 forint)
20. Panasonic ezüst színű LCD TV (20.000 forint)
21. Samsung ezüst színű TV (1.000 forint)
22. Panasonic 5.1 házimozi (természetben megosztva)
23. házimozi (természetben megosztva)
24. Panasonic videokamera (15.000 forint)
25. Sony videokamera (0 forint)
27. FUJI FPA 310 típusú fényképezőgép (4.000 forint)
28. LG55 TV (15.000 forint)
29. Panasonic DVD lejátszó (12.500 forint)
30. videólejátszó (1.000 forint)
31. állólámpa (2.000 forint)
- 32-33. virág kaspók (természetben megosztva)
- 34/A. (ingatlan 6. címe) lámpák (15.000 forint)
- 34/B. (ingatlan 1. címe) utcai lámpák (40.000 forint)
35. IKEA-ban vásárolt nagy gyapjú szőnyeg (12.000 forint)
36. Diegoban vásárolt szőnyeg (20.000 forint)
37. LEHEL hűtőszekrény (3.500 forint)
38. mikrohullámú sütő (6.000 forint)
39. IGNIS mosógép (4.000 forint)
40. porszívó (12.000 forint)
41. falióra (3.000 forint)
42. 2 db spotlámpa (4.000 forint)
43. zuhanycső zuhanyfejjel (8.000 forint)
44. fűrógép, kéziszerszámok (20.000 forint)
45. BOSCH akkus csavarhúzó (10.000 forint)
47. kombi hűtőszekrény (25.000 forint)
61. Fender American Standard Stratocaster elektromos gitár (200.000 forint)
62. Washburn Cumberland elektro-akusztikus gitár (95.000 forint)

- 63/A. Marshall Vera Alvestate 8080 erősítő (40.000 forint)
- 63/C. 2 db használt gitárkábel (3.000 forint)
- 70. 3 db lámpatest (3.000 forint)
- 71. fehér rojtos szőnyeg (2.000 forint)
- 72. konyhabútor beépített gépekkel (165.00 forint)
- 73. háromrészes tároló (3.000 forint)
- 76. ülőkés cipősláda (2.000 forint)
- 77. 4 db hullám tükör (2.000 forint)
- 78. 4 db spotlámpa (2.000 forint)
- 79. elektromos kandalló (5.000 forint)
- 80. keretezett nagy tükör (2.000 forint)
- 82. fúvott üveg függő lámpatest (2.000 forint)
- 87. 2 db lámpatest (2.000 forint)
- 89. króm szemetes (500 forint)
- 92. fürdőszobai lámpatest (200 forint)
- 94. színes televízió (250 forint)
- 96. 3 darabos spotos lámpatest (1.500 forint)
- 100. rusztikus lámpa (8.500 forint)
- 106. fonott ülőke, telefon- és újságtartó (2.500 forint)
- 108. kültéri faragott ivókút rézcsappal (50.000 forint)
- 109. kőfaragott japán lámpás oszloppal (20.000 forint)
- 110. 2 db kőlámpás (35.000 forint)
- 111. 3 db kő csobogó tálca (18.000 forint)
- 112. női kőszobor kancsóval (25.000 forint)
- 113. kő kerti grillező (180.000 forint)
- 114. sörház (30.000 forint)
- 115. hintaágy (7.000 forint)
- 117. faház padozattal (75.000 forint)
- 118. tószivattyú (2.500 forint)
- 126. mini hűtő (5.000 forint)
- 131. falióra (1.500 forint)
- 133. falitükör, polcok (5.000 forint)
- 134. fürdőszobai tükör (2.000 forint)
- 135. törölköző és szappantartó (1.000 forint)

[16] A II. rendű alperes a házastársak (Z) nevű gyermeke születésekor 12.000 eurót adott ajándékba, amelynek felhasználásával a felperes részére megvásárolták a vagyonmérleg 1. tétele alatti (frg.rszm.) forgalmi rendszámú Ford Fiesta Color 1,4 L típusú személygépkocsit. Értéke jelenleg 1.600.000 forint.

[17] Az I. rendű alperes – miután zenéléssel is foglalkozott – több gitárt vásárolt részben a házasságkötést megelőzően, részben az életközösség tartama alatt.

[18] Együttélésük alatt a házastársak birtokába került több festmény. Ezek közül kettő, valamint egy Leonardo da Vinci művészeti album hátralékos bérleti díj fejében, egy Walter Gábortól származó kép az I. r. alperes zenei tevékenységéért „hálából”, egy Maryland színes grafika pedig ajándékként. Ugyancsak a birtokukba jutott az I. rendű alperes nagynénje, (személy neve) által festett 62 darab festmény, amelyeket a festő az életközösség megszűnése után visszakért.

[19] A házastársak 614 darab (O.) részvény tulajdonjogával is rendelkeztek. Ezekből az I. rendű alperes 2016. április 9-én és 2016. november 14-én alkalmanként 307 darabot értékesített – a megbízási díj levonását követően – összesen 4.699.385 forint ellenérték fejében. A részvények után három alkalommal részesült osztalékban: 2014. június 10-én 75.783 forintot, 2015. június 15-én 75.818 forintot, míg 2016. június 6. napján 43.653 forintot kapott. A részvények árfolyama 2022. szeptember 19-én darabonként 8.800 forint volt.

[20] A házastársak a (C.) Banknál vezetett bankszámlákkal rendelkeztek, amelyek életközösség megszűnésekor egyenlege 1.066.369 forint volt (lakossági folyószámla: 6.042 forint; értékpapírhoz kapcsolódó osztalékszámla: 3.845 forint; megtakarítási számla: 301.983 forint; (C.) Classic számla: 674.498 forint). Az életközösség megszűnése előtt – 2013. április 29-én – a bank az I. rendű alperes részére kifizetett 405.655 forint (C.) Duó lekötött, kamattal növelt betétet. Az I. rendű alperes 2013. június 27-én 100.000 forintot, majd 2013. július 1-jén 300.000 forintot vett fel az itt vezetett bankszámláról.

A felperes keresete, az alperesek ellenkérelmei

[21] A felperes módosított keresetében a házastársi közös vagyon megosztását kérte.

[22] Állította, hogy a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan a különvagyona, annak vételárát a szülei ingatlanainak eladásából befolyt, tőlük ajándékba kapott, a dolgozói bankszámláján elhelyezett összegekből teljesítette, amelyek összesen 12.450.000 forintot tettek ki. Erre a célra használta fel az édesanyjától 1999. június 21-én a foglaló teljesítése céljából kapott 1.100.000 forintot, a testvérével és az édesapjával közös tulajdonukat képező (település neve), (ingatlan 2. címe) szám alatti ingatlan értékesítéséből származó 3.000.000 forintot, amelynek $\frac{1}{2}$ része édesapjától származó ajándék, $\frac{1}{2}$ része pedig a saját tulajdoni hányadáért járó vételárrész volt. Hivatkozott arra is, hogy az édesanyja 6.000.000 forintért értékesítette a tulajdonában állott (település neve), (ingatlan 3. címe) szám alatti ingatlan tulajdonjogát, amelynek vételárrészleteit azok átvételekor ugyancsak befizette a dolgozói bankszámlájára. Előadása szerint a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan vételárából 2000. november 8-án 2.000.000 forintot foglalt, 2001. január 13-án 4.000.000 forintot, 2001. augusztus 15-én pedig 5.500.000 forintot teljesített úgy, hogy ezeket az összegeket a dolgozói számlájáról vette fel, következésképpen a vételár a különvagyonából került kiegyenlítésre.

[23] Kérte figyelembe venni, hogy a (település neve), (ingatlan 7. címe) szám alatti ingatlan értékesítéséből öt megillető 2.100.000 forint felhasználásával a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlant felújította, majd 2008-ban a szüleitől kapott, összesen 1.600.000 forintot is erre a célra használta fel. Ezt ugyancsak különvagyoni hozzájárulásként kérte elszámolni és az ingatlan egészét – különvagyonaként – a tulajdonába adni. Különvagyoni hozzájárulásának bizonyíthatatlansága esetére az I. rendű alperest megillető tulajdonrészt 18.500.000 forint megváltási ár ellenében kérte a tulajdonába adni.

[24] Felperesi tulajdonba kérte adni az I. rendű alperessel közös tulajdonukat képező (ingatlan 4. címe) szám alatti ingatlanból az I. r. alperes nevén nyilvántartott $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadot, míg

a (ingatlan 3. címe) és (ingatlan 5. címe) számú ingatlan tekintetében a közös tulajdont tulajdoni hányadának az I. rendű alperes tulajdonába adása útján kérte megszüntetni. Megváltási árukat az értékkiegyenlítés összegében kérte elszámolni.

[25] Vitatta, hogy a II. rendű alperes tulajdonaként nyilvántartott (ingatlan 6. címe) ingatlan 3.000.000 forintos vételárát a II. rendű alperes fizette ki, állítása szerint azt részben a különvagyonából, részben a házastársi közös vagyonból fedezték. Részletesen taglalta a vétel körülményeit kiemelve, hogy az édesanyja foglalként 100.000 forintot, majd további 75.000 forintot adott át az eladóknak, míg ő a szerződéskötés napján 3.100.000 forintot vett fel a dolgozói számlájáról, amelyből 765.091 és 750.000 forintot az eladók részére teljesített, valamint az okiratszerkesztő ügyvédnél 1.484.909 forintot letétbe helyezett és megfizette a közigazgatási eljárás költségét. Állítása szerint a II. rendű alperes a neki átadott 2.500.000 forintot váltotta át devizára, majd „forintosította” ismét, és utóbb a megmaradt 2.427.368 forintot visszaadta neki, amit befizetett a bankszámlájára. Kiemelte: a II. rendű alperes részéről teljesítés nem történt, valós vételi szándéka nem volt, tulajdonosi jogait nem gyakorolta. Mindezekből arra következtetett, hogy az ingatlan a házastársi közös vagyon részét képezi. Hivatkozott arra is, hogy azt a későbbiekben a szüleitől ajándékba kapott pénzből felújította. Erre tekintettel kérte megállapítani, hogy 1/3 tulajdoni illetőség ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonosa, az a különvagyonát képezi, a további 2/3 pedig az I. rendű alperessel egymás közti egyenlő arányú közös tulajdonuk. Az ingatlan 15.400.000 forint forgalmi értéke alapján a tulajdonát képező tulajdoni hányadot 10.267.000 forint megváltási ár ellenében kérte az I. rendű alperes tulajdonába adni. Különvagyonának bizonyíthatlansága esetére – 1/2-1/2 arányú házastársi közös vagyoni szerzés alapján – 7.700.000 forint megváltási áron kérte 1/2 tulajdoni hányadának az I. rendű alperes tulajdonába adását. A II. rendű alperest a fentiek türéseire kérte kötelezni.

[26] Különvagyonának tekintette és kérte a vagyonmérlegből mellőzni az 1. tétel alatti Ford Fiesta típusú személygépkocsit arra figyelemmel, hogy annak vételárát a II. rendű alperestől ajándékba kapta. Ugyanilyen okból kérte mellőzni a 2-3., 5., 7-8., 10., 16-17., 19-21., 35-36., 38., 43. és 70. tételszámú vagyontárgyakat. Kérte a tulajdonába adni a vagyonmérlegben 6-7., 9., 11-15., 18., 26., 32-36., 41-42., 44. és 49. tételszámmal jelölt ingóságokat 277.000 forint értékben, míg az I. rendű alperes tulajdonába kérte adni a 16., 20-22., 24-25., 27-31., 37., 39-40., 43., 45-48., 50-51., 53-61., 62-68. számúakat 6.899.000 forint értékben. Az I. rendű alperes által az életközösség megszűnését követően értékesített 614 darab részvényt a 2022. január 27-i árfolyamon kérte elszámolni (17.850 forint/darab), ez alapján igényt tartott 10.959.900 forint 1/2 részére, azaz 5.479.950 forintra (65. tétel). Érvelése szerint az I. rendű alperes a hozzájárulása nélkül rendelkezett a részvényekről és az osztalékban sem részesítette. Ez utóbbi összeget az általa három alkalommal felvett osztalék átlaga alapján tíz évre vetítve 849.906 forintban határozta meg, aminek 1/2 részét, 424.953 forintot kártérítés címén követelt (66. tétel). A (C.) Banknál vezetett bankszámlák egyenlegének elszámolásaként 1.047.892 forintot igényelt. Kérte elszámolni az I. rendű alperes által az életközösség megszűnése előtt felvett összegeket és azok kamatait is.

[27] Az I. rendű alperes érdemi ellenérelmében a házastársi közös vagyon megosztását nem ellenezte, azt azonban a felperestől eltérő módon és értékek meghatározásával kérte. Állította, a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan vételárának teljesítéséhez felhasználta 4000 USA dollár, azaz 1.100.000 forint különvagyonát, a fennmaradó részt pedig a közös vagyonból fedezték. Vitatta a felperes hivatkozott különvagyonai hozzájárulásait és azt is, hogy a későbbi felújításokat a különvagyonából végezték el. Előadása szerint a felperes édesanyja a (ingatlan 3. címe) szám alatti ingatlan vételárát a saját (ingatlan 7. címe) ingatlana megvásárlására fordította, ezért az nem szolgálhatott a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan vételárának fedezetül. Mindezek alapján ez utóbbi ingatlan 11/115 részét a különvagyonának, míg

104/115 részét közös vagyonnak tekintette és kérte az őt megillető 65/115 tulajdoni hányadot a felperes tulajdonába adni. Álláspontja szerint a (ingatlan 4. címe) szám alatti ingatlan a különvagyona, aminek vételárát a felperes édesanyjától és testvérétől kölcsön kapott összegből fedezte, amelyet utóbb a II. rendű alperes(ingatlan 8. címe) számú ingatlanának – neki ajándékozott – vételárából visszafizetett. Nem vitatta, hogy a (ingatlan 3. címe), (ingatlan 5. címe) szám alatti ingatlan a felperessel közös vagyona, de a közös tulajdon megszüntetését árverési értékesítés útján kérte. Arra az esetre, ha a bíróság a különvagyonhi hívatkozásait alaptalannak találja, kérte, hogy a felperes váltsa magához a (ingatlan 1. és ingatlan 5. címe) ingatlanok $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét. Ennek hiányában árverési értékesítés elrendelését kérte.

[28] A (ingatlan 6. címe) ingatlant érintő kereset elutasítását kérte, mert annak vételárát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonos, a II. rendű alperes fizette meg. Állította, hogy a teljesítéshez felhasználta USA dollár és német márka megtakarítását, amelyet forintra váltott (2.427.367 forint), továbbá az általa örökölt vagyont (750.000 forint).

[29] Kérte, hogy a bíróság adjon a felperes tulajdonába 4.057.500 forint, míg az I. rendű alperes tulajdonába 2.697.714 forint értékű, tételesen megjelölt ingóságot. Részletezte a vagyonmérlegből mellőzni kért különvagyonhi vagyontárgyakat, és kifejtette a gitárokkal, festményekkel, (személy neve) alkotásaival kapcsolatos álláspontját. Közös vagyonként kérte elszámolni, egyúttal a felperes tulajdonába adni a Ford Fiesta típusú személygépkocsit (1. tétel), mert az annak vásárlásához felhasznált 12.000 eurót az édesapjától közösen kapták ajándékba. Az (O.) részvények közül 196 darabot a különvagyonának tekintett, amelyek 2017. július 23-i értéke 827.708 forint volt. Azokat mellőzni kérte a vagyonmérlegből. Az általa utóbb értékesített részvényeket az eladás időpontja szerinti árfolyamon kérte elszámolni.

[30] A II. rendű alperes az őt érintő kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, saját anyagi forrásai, így a deviza megtakarítása és öröksége felhasználásával vásárolta meg a (ingatlan 6. címe) ingatlant, ezért az nem része a házastársi közös vagyonnak. Hivatkozott arra is, hogy az ingatlanon az életközösség megszűnése után az I. r. alperes végzett értéknövelő beruházásokat, emiatt azok elszámolását a felperes alappal nem kérheti.

[31] A VI. és VII. r. alperesek nem terjesztettek elő ellenkérelmet.

Az elsőfokú ítélet

[32] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes és az I. rendű alperes házastársi közös vagyonát megosztotta. A felperes tulajdonába adott 2.634.908 forint értékű tételesen megnevezett vagyontárgyat, míg az I. rendű alperes tulajdonába 5.840.635,58 forint értékű tételesen felsorolt ingóságot és készpénzt. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül adja ki az I. rendű alperesnek a tulajdonába adott 28. tétel alatti LG televíziót 15.000 forint, a 31. tétel alatti állólámpát 2000 forint, a 37. tétel alatti LEHEL hűtőszekrényt 3.500 forint, a 45. tétel alatti BOSCH típusú kézi akkus csavarhúzó 10.000 forint, a 70. tétel alatti 3 db lámpatestet 3000 forint és a 71. tétel alatti fehér, rojtos szőnyeget 2000 forint, összesen 35.500 forint értékben.

A felperes tulajdonába adta a (ingatlan 1. címe) és a (ingatlan 4. címe) számú ingatlanok I. rendű alperes nevén nyilvántartott $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadait. Rendelkezett a tulajdonosváltás ingatlan-nyilvántartáson történő átvezetéséről. Elrendelte a (ingatlan 3. címe) és (ingatlan 5. címe) szám alatti kivett lakóház, udvar, gazdasági épület megnevezésű ingatlan árverés útján történő értékesítését. Az ingatlan házastársak nevén nyilvántartott tulajdoni hányadának legkisebb vételárát 4.000.000 forintban határozta meg. A VI. és VII. rendű alpereseket az árverés útján történő értékesítés türesére kötelezte. Megállapította, hogy az árverési vételár a

felperest és az I. rendű alperest egymás között egyenlő arányban illeti. Kötelezte a felperest, hogy 60 napon belül fizessen meg az alperesnek 19.808.876 forint értékiegyenlítést. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A feljegyzett eljárási illetékből a felperest és az I. r. alperest 750.000-750.000 forint, míg a szakértői díjból a felperest 150.122 forint, az I. rendű alperest pedig 300.244 forint megfizetésére kötelezte azzal, hogy a további 150.122 forint szakértői díjat az állam viseli. Megállapította, hogy a peres felek költségeiket maguk viselik. Rendelkezett a perindítás ténye ingatlan-nyilvántartásból való törléséről.

[33] Határozatának indokolása szerint a perben a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Hangsúlyozta, hogy a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan szerzését illetően a saját különvagyoni hozzájárulásának bizonyítása mind a felperest, mind az I. rendű alperest terhelte. Megállapította, hogy annak tulajdonjogát a 2000. november 8-i keltű adásvételi szerződéssel egymás között egyenlő arányban, 11.500.000 forint vételár ellenében szerezték meg.

[34] A felperes által csatolt adásvételi szerződések és banki igazolások alapján arra következtetett, hogy dolgozói számláján több alkalommal nagyobb összeget helyeztek el. Rámutatott, hogy a számlához a felperes édesanyjának is hozzáférése volt, arra maga is teljesített befizetéseket. A házastársak egyező nyilatkozata alapján megállapította, hogy a felperes dolgozói számlája a közös bankszámlájuk volt és elfogadta, hogy azon a felperes jövedelmén kívül az I. rendű alperes – tanúkkal (tanúk neve) alátámasztottan – jelentős összegű sportjövendelmét is elhelyezték. A felperes különvagyoni hozzájárulásainak igazolására meghallgatott édesanyja tanúvallomását nyilvánvaló elfogultságára tekintettel kirekesztette a bizonyítékok köréből, szavahihetőségét – a perben meghallgatott más tanúk ((tanúk nevei)) vallomására is tekintettel – kétségesnek találta. Véleménye szerint a felperes által megjelölt különvagyona nem fedezte a (ingatlan 1. címe) számú ingatlan szerződésben rögzített tényleges vételárát, emellett lényegesnek tartotta, hogy annak megvásárlásával egyidejűleg zajlott a (ingatlan 4. címe) szám alatti ingatlan adásvétele is, amelyben a házastársak a felperes által sem vitatottan egymás között egyenlő arányú tulajdonjogot szereztek. Így – az ingatlanok vételének időbeli egybeesésére is figyelemmel – az egyes pénzeszközök beazonosítása, hova fordítása utóbb már nem volt nyomon követhető.

[35] Nem találta bizonyítottnak azt sem, hogy a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan megvásárlásához a II. rendű alperes 1.100.000 forintnak megfelelő 4000 dollárt adott ajándékba az I. r. alperesnek, mert az ezzel kapcsolatban meghallgatott tanúk ((tanúk)) a pénz állított átadásakor nem voltak jelen, az I. rendű alperes édesanyjának tanúvallomása pedig érdekeltsége miatt nem volt bizonyítékként értékelhető. Miután sem a felperesi, sem az I. rendű alperesi különvagyoni hozzájárulást nem ítélte igazoltnak, a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlant egymás közti egyenlő arányú közös tulajdonuknak tekintette. Jelenlegi forgalmi értékét pedig a perben kirendelt igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményét elfogadva 37.000.000 forintban határozta meg.

[36] Nem fogadta el bizonyított tényként azt sem, hogy a (ingatlan 4. címe) számú ingatlan vételárát az I. r. alperes a felperes édesanyjától és testvérétől kapott kölcsönből fizette meg, amit azután a II. rendű alperes által 2003-ban értékesített (ingatlan 8. címe) szám alatti ingatlan eladásából származó és neki ajándékozott vételárból visszafizetett. Utalt arra, hogy állítását sem a felperes édesanyja, sem a testvére nem erősítette meg, önmagában az ajándékozás tényéből pedig nem következik, hogy azt a hivatkozott célra fordította. A különvagyoni ráfordítás igazolásának hiányában a (ingatlan 4. címe) számú ingatlant is a házastársak egymás közti egyenlő arányú közös tulajdonának tekintette. Az ingatlan forgalmi értékét a szakértői vélemény alapján 5.300.000 forintban fogadta el.

[37] A (ingatlan 1. címe) és (ingatlan 1. címe) u. 9. szám alatti ingatlanokon fennálló közös tulajdont oly módon szüntette meg, hogy az I. r. alperes tulajdoni hányadait a megjelölt forgalmi értékek alapulvételével a felperes tulajdonába adta.

[38] A házastársak egybehangzó nyilatkozata alapján közös vagyonnak tekintette a (ingatlan 3. címe), (ingatlan 5. címe) szám alatti ingatlant. Forgalmi értékét 4.000.000 forintra tette és a közös tulajdon megszüntetését árverési értékesítés útján rendelte el.

[39] Kifejtette: a perben a felperest terhelte a bizonyítás a tekintetben, hogy a (ingatlan 6. címe), az ingatlan-nyilvántartásban a II. rendű alperes kizárólagos tulajdonaként nyilvántartott ingatlan részben különvagyon, részben házastársi közös vagyon jogcímén megilleti. Álláspontja szerint – a felperes állításával ellentétben – az adásvételi szerződés nem igazolta, hogy a 3.000.000 forint vételáron felül 175.000 forint foglalót kellett teljesíteni, amit édesanyja fizetett meg, mivel a szerződés vevőként kizárólag a II. r. alperest tüntette fel. Úgy értékelte, hogy az okiratot szerkesztő és ellenjegyző ügyvéd tanúvallomása igazolta: a vételár egy része devizában állt a vevő rendelkezésére, amelyet „forintosítani” kellett, az (A.) Bank által 2000. június 23-án kiállított igazolás pedig alátámasztotta, hogy a II. rendű alperes folyószámláiról egyfelől 7257,7 USD, másfelől 3426,57 német márkát került konvertálásra, amelyek forint ellenértéke 1.980.882 forint, illetőleg 446.485 forint, összesen 2.427.367 forint volt. A pénzeszegek felhasználásával a II. rendű alperes teljesíteni tudta az adásvételi szerződés 2. pontja alapján rá háruló kötelezettséget: megfizetett 765.091 forintot (eladó 2. neve) eladó gondnokának a tehermentesítés érdekében, és további 750.000 forintot (eladó 1. neve) eladónak, továbbá ügyvédi letétbe helyezett 1.484.909 forintot. Mindezek, valamint a (vármegye neve) Megyei Kormányhivataltól beszerzett BKB/001/6522/2013. számú ügy iratai alapján bizonyítottanak ítélte, hogy a II. rendű alperes az ingatlan vételára tekintetében teljesítőképes volt és azt saját vagyonából fizette meg. A bizonyítékok köréből a felperes édesanyjának tanúvallomását érdekeltsége és megdőlt szavahihetősége miatt kirekesztette. Rámutatott: a dolgozói bankszámla forgalmi adatai nem erősítették meg a felperesnek azt az előadását, hogy 2000. június 23-án 2.500.000 forint adott át a II. r. alperesnek, mert 1999. október 29. és 2000. június 23. között arról ilyen összeget nem vett fel. Emellett észszerűtlennek tartotta, hogy 3.100.000 forintot felvett a számlájáról, majd arra 2.427.368 forintot befizetett. Kiemelte, először az ingatlan eladója, (eladó 1. neve) tanúvallomása és az általa csupán aláírt, más által megszövegezett, dátumot nem tartalmazó okirat tartalma ellentmondott egymásnak, ezért ez utóbbit mellőzte a tényállás megállapítása során. Erre figyelemmel a felperes tulajdonjogának megállapítására és a közös tulajdon megszüntetésére irányuló kereseti kérelmét alaptalannak ítélte. Az ingatlan forgalmi értékét a szakértői bizonyítás eredményeként 14.500.000 forintban állapította meg azzal, hogy az I. rendű alperes által 2015 decemberét követően végzett felújítási munkálatok nélkül az ingatlan forgalmi értéke 13.400.000 forintban határozható meg. Bizonyítottság hiányában nem fogadta el, hogy a felperes a házassági életközösség fennállása alatt a felújítási alapba a közös vagyon terhére teljesített befizetéseket, ezért az ingatlant részben sem tekintette a házastársak közös vagyonának.

[40] Az elsőfokú bíróság a vitás forgalmi értékű, alvagyoni hovatartozású, illetve birtokállapotú vagyontárgyakat illetően foganatosított bizonyítást. Közös vagyonnak tekintette a felperes keresetében ilyenként feltüntetett, utóbb édesanyja nyilatkozata alapján különvagyonaként megjelölt 2-3., 5., 7., 16-17., 21. 31., 35-36., 38., 44. és 46. tétel alatti ingóságokat. Mérlegelte a felperes önellentmondó nyilatkozatát és a tanú elfogultságát.

[41] Vitatott volt, hogy a felek rendelkeztek-e az életközösség megszűnésekor a 64-65., 81., 98-99., 103., 121., 123-124., 128., 130., 133. és 136-138. tétel alatti ingóságokkal, illetve hogy a 26., 46., 69., 81., 95., 98., 101-102., 129. és 132. tételszámon megjelölt vagyontárgyak kinek a birtokába kerültek. Az I. rendű alperes által csatolt fényképek és videofelvétel nem

voltak alkalmasak sem annak alátámasztására, hogy azok az életközösség megszűnésekor megvoltak, sem annak, hogy a felperes birtokában maradtak, ezért azokat a házastársi közös vagyon megosztása során figyelmen kívül hagyta.

[42] Mellőzte a vagyonmérlegből a 46., 83-84. és 105. tétel alatti ingóságokat is azzal az indokkal, hogy azok – a felperes állításának megfelelően – a házastársak gyermekeinek tulajdonát képezik.

[43] A 61. tétel alatti, utóbb az I. r. alperes által a gyermekének ajándékozott Fender Cumberland akusztikus gitárt közös vagyonnak tekintette. Miután azzal az I. rendű alperes – a Csjt. 30. § (1) bekezdésében foglaltakkal szemben – a felperes hozzájárulása nélkül rendelkezett, annak értékét a vagyonmegosztás során az I. rendű alperes terhére számolta el.

[44] A vagyonmérleg 49-55. tétele alatt megjelölt vagyontárgyakat amiatt hagyta ki a vagyonmérlegből, hogy – megítélése szerint – nem tartoztak a házastársak közös vagyonába. Elfogadta, hogy a (ingatlan 6. címe) ingatlan bérlet díj tartozás címén adott át több festményt és egy művészeti albumot, amit a II. rendű alperes a hátralék teljesítéseként vett át. Az I. rendű alperes különvagyonának tekintette Walter Gábor zenei témájú festményét, valamint az 51. tétel alatti Maryland színes grafikát, mert azokat az I. rendű alperes ajándékba kapta [Csjt. 28. § (1) bekezdés b) pont]. Nem tekintette közös vagyonnak (személy neve) 62 darab festményét (56. tétel), mert a művész a felperes állításával ellentétben azokat csupán kölcsönadta a házastársaknak, emellett mindvégig a sajátjának tekintette, utóbb pedig visszakérte. Beazonosíthatóság, egyediesítés és pontos darabszám-megjelölés, valamint bizonyítás hiányában mellőzte a vagyonmérlegből az I. rendű alperes által közös vagyonként megjelölt 74., 85-86., 104., 107., 116. és 122. szám alatti vagyontárgyakat.

[45] Az I. és II. rendű alperesek egybehangzó, (tanú neve) tanúvallomásával megerősített nyilatkozata alapján közös vagyonnak tekintette az 1. tétel alatt feltüntetett Ford Fiesta típusú személygépkocsit. Bizonyítottanak ítélte, hogy az annak vételárára fordított 12.000 eurót a házastársak (Z) utónevű gyermekének születésekor a II. rendű alperes ajándékozta a részükre. A gépjármű értékét igazságügyi szakértő bevonásával 1.600.000 forintban határozta meg.

[46] Mellőzte a vagyonmérlegből az 58. tétel alatti gitárt megállapítva, hogy az a (település neve)-i Művelődési Ház tulajdona. Megjegyezte, hogy a felperes nem bizonyította annak későbbi megvásárlását. Az I. rendű alperes által a házasságkötés előtt szerzett vagyontárgyként minősítette az 59. tétel alatti Squier Fender Silver Series fekete színű gitárt. Bizonyítottság hiányában nem tekintette a közös vagyonhoz tartozónak a 60. tételszámú Gibson akusztikus gitárt és kemény tokot.

[47] Kifejtette, hogy a házastársak életközösségük fennállása alatt 614 darab (O.) részvény tulajdonjogát szerezték meg (65. tétel), amelyeket utóbb az I. r. alperes a felperes hozzájárulása nélkül 4.699.355 forintért értékesített. Értéküket az életközösség megszűnésekor árfolyamon (4223 forint/darab) vette figyelembe, és így kalkulált összeg $\frac{1}{2}$ részét az I. r. alperes terhére számolta el. A részvények után kifizetett osztalék tekintetében a banki kimutatást fogadta el és az I. r. alperes részére ilyen címen ténylegesen kifizetett összeget (195.254 forint) osztotta meg. Alaptalannak találta a felperes ezzel kapcsolatos kártérítési igényét: az I. rendű alperes felróhatóságát nem tartotta olyan mértékűnek, ami az igényelt, 10 év átlaga alapján történő elszámolást megalapozná, emellett – véleménye szerint – nem nyert bizonyítást a felperest ért kár és annak mértéke sem.

[48] A 67. tétel alatti (C.) lakossági folyó- és megtakarítási számlán elhelyezett összeget 308.026,58 forintban, a 68. tételszámú (K.) számlán lévő 2.458 forintban határozta meg. Figyelmen kívül hagyta azokat az összegeket, amelyeket az I. rendű alperes még az életközösség tartama alatt, röviddel annak megszűnése előtt vett fel a bankszámlájáról.

[49] A házastársi közös vagyon értékét – az árverés útján értékesítendő (ingatlan 3. címe), (ingatlan 5. címe) szám alatti ingatlan kivételével – 50.222.463 forintban, míg az egy főre jutó vagyonrész értékét 25.111.231 forintban határozta meg. A felperes tulajdonába adott 42.300.000 forint, az I. rendű alperesébe 5.302.355 forint értékű vagyontárgyat és a felperest 19.808.876 forint értékkülönbséget megfizetésére kötelezte.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[50] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak részbeni megváltoztatása iránt.

[51] Kérte megállapítani, hogy a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan 37.000.000 forint értékben 1/1 arányú különvagyont képezi. Az árverési értékesítés mellőzésével az I. rendű alperes tulajdonába kérte adni – házastársi közös vagyon megosztása címén – a (ingatlan 3. címe) és (ingatlan 5. címe) szám alatti ingatlant 4.000.000 forint értékben. Kérte annak megállapítását, hogy az I. rendű alperessel egymás közti egyenlő arányban közös tulajdonukat képezi a (ingatlan 6. címe) ingatlan 18.000.000 forint értékben. Az ingatlanokon fennálló közös tulajdon megszüntetését a módosított keresetében foglaltak szerint igényelte. Mellőzni kérte a vagyonmérlegből az 5-11., valamint 38. tételszámú különvagyoni ingóságait és mint közös vagyont kérte az I. rendű alperes tulajdonába adni a vagyonmérleg 51-59., 62., 64. és 65. tételszámai alatt megjelölt vagyontárgyakat. A 65. tételszámú (O.) részvények ellenértékét 10.959.900 forintban, a 66. tételszámú részvény osztalékot 849.906 forintban, míg a 67. tételszámú (C.) lakossági bankszámlákon elhelyezett összeget 6.038.920 forintban kérte figyelembe venni azzal, hogy azok 1/2 részére tartott igényt házastársi közös vagyon megosztása címén. A megosztás eredményeként az I. rendű alperest 12.119.431 forint értékkülönbséget megfizetésére kérte kötelezni.

[52] Fellebbezési érvelése szerint a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlant teljes egészében a különvagyonából vásárolták meg: hitelt érdemlően igazolta, hogy a szülei különvagyoni ingatlanainak eladásából befolyt összegek és a pénzajándékaik, valamint a dolgozói bankszámlán elhelyezett összegek szolgáltak a vételár fedezetéül. Állította, az I. rendű alperes jövedelmeit nem erre a számlára fizették be, az ezzel ellentétes elsőfokú ítéleti ténymegállapítás téves. Érvelése szerint mivel az elsőfokú bíróság elfogadta, hogy a szüleitől kapott juttatások a dolgozói bankszámlára lettek befizetve, kizárólag azt kellett bizonyítania, hogy az onnan felvett pénzből fedezte az ingatlan vételárát. Az elsőfokú eljárásban levezetettek szerint fenntartotta, hogy 12.450.000 forint különvagyonnal rendelkezett, amit az ingatlan megvásárlására fordított. Részletezte a különvagyoni pénzek gyűjtésének és kifizetésének folyamatát, továbbá hogy mikor, milyen forrásból származó, mekkora összegek kerültek elhelyezésre a dolgozói számlán. Így állította, hogy 1999. június 21. és 2000. május 5. között 4.200.000 forint szülői ajándékot, majd a (ingatlan 3. címe) szám alatti ingatlan vételárából 6.000.000 forintot, és további 1.000.000, 850.000, illetőleg 500.000 forintot helyezett itt el, amelyet a (ingatlan 1. címe) számú ingatlan megvásárlására fordított. Hivatkozott a későbbi, az ingatlanon a különvagyona terhére végzett értéknövelő beruházásaira, amelyeket az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Vitatta az I. r. alperes különvagyoni hozzájárulásaival kapcsolatos tényelőadásait. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság azért rekesztette ki édesanyjának tanúvallomását a bizonyítékok köréből, mert az ellentétben állt az I-II. rendű alperesek jövedelmi, vagyoni viszonyaira vonatkozó állításaival és más tanúk vallomásaival. Megítélése szerint az ingatlan vételárának forrásaira és az adásvétel tényleges lebonyolítására nézve az édesanyja rendelkezett közvetlen ismeretekkel, emiatt vallomása csak akkor lett volna mellőzhető, ha az ellentétben áll már bizonyított tényekkel, vagy más okból nyilvánvalóan valótlan. Emellett hangsúlyozta, hogy a csatolt

okiratok logikusan, ellentmondásoktól mentesen igazolták az ingatlan kiválasztásához, megvételéhez vezető folyamatot, a felhasznált különvagyoni források eredetét és meglétét, így azok önmagukban is alkalmasak tényelődásainak alátámasztására. Állította: a (ingatlan 1. címe) és 9. szám alatti ingatlanok megvásárlása nem egyidejűleg zajlott, ezért vételáraik forrásai is elkülöníthetők.

[53] A természetbeni megosztás elvével ellentétesnek tartotta a (ingatlan 3. címe), (ingatlan 5. címe) szám alatti ingatlan árverési értékesítését. Kiemelte, az nem felel meg a méltányosság és arányosság követelményének sem, mivel a felperes a megosztás eredményeként két ingatlan tulajdonjogához jutna, míg az I. rendű alpereshez ingatlantulajdon nem kerül.

[54] Megismételte a (ingatlan 6. címe) ingatlan szerzésével kapcsolatos előadását, az adásvétel lebonyolításának fázisait, a devizaváltás és „forintosítás” indokait, részletezte a vételárra felhasznált pénzeszközök eredetét. Kifogásolta az elsőfokú bíróság bizonyíték mérlegelését, ennek körében azt, hogy csak az adásvételi szerződés tartalmát fogadta el, és bizonyítottan ítélte, hogy az ingatlant a II. rendű alperes saját pénzeszközeiből vásárolta meg. Ezzel szemben – véleménye szerint – a bizonyítékok alapján egyértelmű, hogy a II. rendű alperes vevőként csak színleg vett részt a jogügyletben, amit alátámaszt, hogy tulajdonosi jogait sem gyakorolta. Továbbra is állította, hogy az ingatlant a házastársak vagyonából vásárolták, ezért annak ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonosai. Utalt arra is, hogy az értéknövelő beruházásokat az ő szüleinek a vagyonából fedezték. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság erre nézve nem foganatosított bizonyítást. Úgy vélte, a (ingatlan 6. címe) ingatlan tekintetében is alaptalanul rekesztette ki a bizonyítékok köréből az édesanyja tanúvallomását, amit egyébként az okirati bizonyítékok és (eladó 1. neve) tanúvallomása is megerősített.

[55] Fenntartotta álláspontját, hogy (Z) nevű gyermekük születésekor a II. rendű alperes a felperesnek ajándékozta azt a 12.000 eurót, amelyből a Ford Fiesta típusú gépjárművet vásárolta, ezért az a különvagyona, ahogyan bizonyított a 2-3., 5., 7., 16-17., 21., 31., 35-36., 38., 44. és 46. tételszám alatti ingóságok különvagyonhoz tartozása is. Kifejtett indokai alapján közös vagyonként kérte megosztani és az I. r. alperes tulajdonába adni az 55-59., 62., 64. és 65. tételek alatt feltüntetett vagyontárgyakat.

[56] Ugyancsak tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság döntését az (O.) részvényeket illetően. Állította, azokat az I. rendű alperes az egyetértése nélkül értékesítette, emiatt kártérítés címén megilleti az értékesítési ár és az értékpapírok jelenlegi értéke közötti különbözet. A részvényeket 17.850 Ft/db árfolyamon kérte elszámolni (5.479.950 forint) és igényt tartott a 10 év átlagában számított osztalékra (392.410 forint) is. A (C.) számlák életközösség megszűnéskori egyenlegei, valamint az I. r. alperes által felvett összegek alapján az ezekből neki jutó vagyonrészt 3.019.460 forintra tette.

[57] Az I. és II. r. alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezései helybenhagyására irányult. Fenntartották az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontjukat kiemelve, hogy a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan vételárából a felperesi bankszámlakivonat adatait elfogadva is hiányzott 7.600.000 forint, ezért az nem kerülhetett a felperes különvagyonából megfizetésre, annak forrása valójában a házastársak közös vagyona volt. Hangsúlyozták, hogy a felperes édesanyja az ingatlanai értékesítéséből befolyt vételárakat újabb saját tulajdonú ingatlanok megvásárlására fordította, ezért a házastársakat nem tudta támogatni. Az I. r. alperes részletezte a perbeli ingatlanok megvásárlásának körülményeit, azok anyagi forrását. Érvelésük szerint kétséget kizáróan bizonyították, hogy a (ingatlan 6. címe) ingatlan vételárát a II. r. alperes a saját megtakarításából fizette meg. Kiemelték a szerződéskötés lényeges mozzanatait, utaltak a felperesi előadás ellentmondásaira, amelyek alapján a felperes tulajdoni igénye megalapozatlan. Az I. rendű alperes nyilatkozott az ingatlanon végzett felújításokról, egyben

vitatta a felperes tényelőadásainak valóságát. Megítélése szerint a részvények értékesítésével a felperest nem érte kár, mert azokat haszonnal adta el, amelyből a felperes is részesül. Kifogásolta, hogy a felperes kétszeres elszámolást kíván alkalmazni: igényt tart egyrészt a részvények értékének felére, másrészt vételáruk $\frac{1}{2}$ részére is. Ugyancsak kifejtette álláspontját a fellebbezéssel érintett ingóságok tekintetében.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[58] A fellebbezés annyiban alapos, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlant illetően megalapozott érdemi döntés nem hozható, ahhoz további, a másodfokú eljárás kereteit meghaladó bizonyítás szükséges, ezért – a házastársi közös vagyon egységes megosztásának elvére is tekintettel – indokolt az elsőfokú eljárás megismétlése.

[59] A perbeli jogvitában alkalmazandó Csjt. 27. § (1) bekezdése szerint a házastársi vagyontársaság közszerzeményen alapuló tulajdonközösség, a közös tulajdon sajátos alakzata. A Csjt. e rendelkezése megdönthető törvényi vélelmet állít fel amellet, hogy mindazok a vagyontárgyak, vagyoni értékek, követelések, amelyeket a házassági életközösség fennállása alatt a házastársak együttesen, vagy külön-külön szereznek és a törvény értelmében nem tartoznak valamelyikük különvagyonába, őket a szerzés, illetve a követelés létrejöttének időpontjától osztatlanul megilletik, azaz közös vagyont képeznek.

[60] A házastársak vagyona dologi jogi szempontból elkülöníthető vagyontömegekből áll: ez egyfelől a házastársak közös vagyona, másfelől a férj, valamint a feleség különvagyon. A házastársaknak az életközösség létesítésekor meglevő és az életközösség tartama alatt ingyenesen szerzett, a Csjt. 28. §-a szerinti vagyona megtartja különállását, ezek tartoznak a különvagyonukhoz. A közös vagyon védelme érdekében megfogalmazott vélelem szerint az életközösség megszűnésekor meglevő, illetve az együttélés alatt szerzett vagyontárgy az ellenkező bizonyításáig azonban közösen szerzettnek tekintendő, azaz közös vagyonnak minősül. E vélelemmel szemben a bizonyítás minden esetben a különvagyon állító felet terheli [Pp. 164. § (1) bekezdés]. A bizonyítás sikeressége esetén – a Csjt. 31. § (2) és (4) bekezdése szerinti korlátok között – a fél igényelheti a különvagyon megtérítését.

[61] A házassági életközösség megszűnésével a vagyontársaság is megszűnik, az ezt követő időszakra már a közös vagyon védelme nem alkalmazható és bármelyik házastárs követelheti a közös vagyon megosztását [Csjt. 31. § (2) bekezdés], egyben érvényesítheti a különvagyon igényét is. A vagyonmegosztás során a házassági vagyontársasági igényeket egységesen és véglegesen kell elbírálni, mert a méltányosság és arányosság követelménye [Csjt. 31. § (5) bekezdés] csak így érvényesülhet maradéktalanul. A házassági vagyontársasági igények anyagi jogi egységes rendezésének elve eljárásjogilag az előterjesztett összes igényről való döntést jelenti (hasonlóan: Kúria Pfv.II.20.549/2020/32., Kúria Pfv.II.22.030/2011/4., BH2003.157.). A házastársi közös vagyon megosztásakor az életközösség megszűnése időpontjában meglevő vagyon megosztásáról kell rendelkezni, ezért – főszabály szerint – az életközösség megszűnésének időpontja szerinti értékekre kell figyelemmel lenni. Az ítélezési gyakorlat szerint ez ingó vagyontárgyakkal általában érvényesül, ingatlanok esetén viszont alapvetően a közös vagyon megosztásakor forgalmi értékeket tekintti irányadónak (BH1999. 553.), aminek lényegi indoka az értékviszonyok módosulása, az ingatlanok értékének az idő múlásával gyakran bekövetkező jelentős változása, ennek figyelmen kívül hagyása sértené a felek érdekeit (hasonlóan: Kúria Pfv.II.20.974/2013/13.).

[62] A vagyontársaság léte alatt az alvagyontársaságok vegyülhetnek. Az egyik alvagyontársaságból a másik javára történt költelezés megtérítésre adhat alapot. Azt, hogy az együttélés alatt a költelezés,

beruházás a közös vagyomból valósult meg, vélelmezni kell, amely vélelem – a fentiek szerint – megdönthető a különvagyoni ráfordítás bizonyítása útján.

[63] A Csjt. 31. § (2) bekezdésének alkalmazása körében kialakult bírói gyakorlat elszámolhatónak kizárólag a dolog állapotát javító, értékét tartósan emelő beruházást tekinti. Az állagnak csupán a megőrzését célzó költekezés a fenntartás, míg a dologgal járó egyéb, annak állapotát nem érintő költekezés kezelésnek minősül (hasonlóan: Csjt. Kommentár II.370., Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.20.615/1996/4.). Fontos kiemelni, hogy a házastársak egymás közötti belső jogviszonyában a közös vagyomból az egyikük különvagyonához, a különvagyomból a közös vagyomhoz, illetve az egyik különvagyomból a másik különvagyomhoz tartozó ingatlanra eszközölt beruházások és költekezések megítélése tekintetében a Csjt. szabályai irányadóak. A Csjt. 27. § (1) bekezdése és 31. § (2) bekezdése pedig az épület szerkezetét nem érintő belső átalakításokhoz, korszerűsítésekhez is közös tulajdont – vagy az egyéb alvagyoni hozzájárulás eredményeként külön tulajdont – keletkeztető hatást fűz arra figyelemmel, hogy a házastársak közös szerzése dologi jogi hatályú, ezért a közös vagy különvagyomból történt beruházás folytán az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzés nélkül, a törvény erejénél fogva történik változás az ingatlan tulajdonjogában. Ebből következően az épület szerkezeti átépítésével, bővítésével, hozzáépítéssel, vagy új épület létesítésével nem járó, de tartós jelleggel új értéket létrehozó, a házastárs különvagyonából megvalósított ráfordítás a javára tulajdoni igényt keletkeztethet, az értéknövekedést nem eredményező karbantartási, javítási, kisebb felújítási munkáknak viszont tulajdonjogot megalapozó hatásuk nincs (BH2001. 19.).

[64] A felperes sérelmezte fellebbezésében az elsőfokú bíróság bizonyíték mérlegelését. Ennek kapcsán az ítéltábla rámutat: az akkor okszerűtlen, akkor sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését, ha a bizonyítékok, a permenetével összefüggő egyéb körülmények és a felek tényelőadásainak értékelése, egybevetése alapján csak egyféle, nem az elsőfokú bíróság által levont következtetésre lehet jutni.

[65] A fentiek előrebocsátását követően az ítéltábla vizsgálta, helytállóan tekintette-e elégségesnek a bizonyítékokat és azokat okszerűen mérlegelte-e az elsőfokú bíróság a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan szerzését, közös, illetőleg különvagyoni jellegét illetően. Ebből a szempontból alapvető fontosságú, hogy két adásvételi szerződés jött létre: az első 2000. november 8-án (1/F/10.), amelyben az ingatlan vételáraként 11.500.000 forint szerepelt; a második 2001. augusztus 16-án (1/F/13.), amit ügyvéd foglalt írásba és ellenjegyzett, és amelyben 8.650.000 forint vételárat rögzítettek. Közülük a felek egyező nyilatkozata szerint az előbbi, azaz a magasabb vételáron létrejött szerződés tartalmazza a valós jogügyletet, így az tekinthető irányadónak a szerződést kötő felek jogait és kötelezettségeit, így a fizetendő vételárat illetően is. Az adásvételi szerződés és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett adatok szerint az ingatlan a házastársak egyenlő arányú közös tulajdona. Miután – a közhiteles adatokkal és a közös vagyom vélelmével szemben – a felperes azt állította, hogy a vételár egészét a különvagyonából fizette meg, ezért az ingatlan 1/1 arányban a különvagyona, az ezzel kapcsolatos bizonyítás az ő kötelezettsége volt a régi Pp. 164. (1) bekezdése szerint. Álláspontjához mérten a perben azt kellett bizonyítania, hogy a dolgozói bankszámlájára befizetett pénzeszegek a különvagyonához tartoztak, elegendőek voltak a teljes vételárra és erre a célra használta fel azokat. Állításának alátámasztására azonban az általa csatolt banki bizonylatok csak részben alkalmasak. Az I. rendű alperest ugyancsak a különvagyoni hivatkozásait megalapozó tények bizonyítása terhelte.

[66] A (K.) Bank által kiállított igazolás szerint 1999. június 21-én a dolgozói számlára 1.100.000 forint készpénz került befizetésre, amit igazoltan a felperes édesanyja vett fel a saját bankszámlájáról, majd helyezett el a dolgozói számlán (1/F/4.) azzal, hogy az a későbbi

ingatlanvásárlás során foglalként felhasználható legyen. Ezzel szemben az I. rendű alperes csupán állította, de hitelt érdemlően nem bizonyította, hogy a foglalo fedezetéül az édesapja által neki ajándékozott 4000 USA dollár átváltása után járó 1.100.000 forint szolgált.

[67] Az I. rendű alperes állította, hogy sportolói jövedelme elegendő volt a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan foglalón felüli vételárreszeinek finanszírozására. A csatolt adóbevallásokban feltüntetett jövedelmek alapján erre nem lehetett következtetni, de több tanú említette vallomásában, hogy átlagon felüli sportolói jövedelemmel rendelkezett. Jövedelmének nagysága azonban önmagában nem zárja ki a felperes különvagyoni hozzájárulásait a vételárhoz. Figyelemmel kell lenni továbbá arra is, hogy a vagyoni igények rendezése során kiindulópont: a közös életvitel, a háztartás költségeit a közös vagyomból kell biztosítani.

[68] A bank kimutatása (1/F/7., 1/F/12.) alapján megállapítható, hogy 2000. február 14-én 3.000.000 forint készpénz befizetés történt a dolgozói bankszámlára, ami – a felperes nyilatkozata szerint – a (település neve), Holló utca 7. III/7. szám alatti ingatlan eladásából származott. A csatolt adásvételi szerződésből látható, hogy a Holló utcai ingatlan értékesítésére 2000. február 14-én 6.000.000 forint vételár ellenében került sor, abból a felperest és édesapját a tulajdoni hányadukhoz igazodóan egyaránt 1.500.000 forint illette meg. A felperes előadása szerint édesapja a részére járó 1.500.000 forintot neki ajándékozta, a két vételárreszt (összesen 3.000.000 forintot) helyezték el a dolgozói bankszámlán. Ez a tényállítás az adásvételi szerződés megkötése, a vételár – banki igazolással alátámasztott – befizetése időpontjának azonossága miatt bizonyítottként elfogadható.

[69] A banki igazolás (1/F/7., 1/F/12.) szerint ezután – 2000. február 21-én – a dolgozói bankszámláról 1.800.000 forint kifizetés történt. Ehhez az időponthoz nem kapcsolható vételár teljesítés, így arra felhasználható különvagyonként csak a maradványösszeg, azaz a foglalként korábban befizetett 1.100.000 forintot is hozzászámítva 2.300.000 forint értékelhető.

[70] A periratokhoz 1/F/8/1. alatt csatolt adásvételi szerződés szerint a (település neve), (ingatlan 3. címe) szám alatti ingatlan a felperes édesanyjának 3432/6864 arányú tulajdonát képezte, amit 2000-ben 6.000.000 forintért eladott. A foglalként és a további két vételárresztet alkalmanként egyenlő összegben 2000. április 12-én, 17-én és május 22-én vette át (1/F/8/2.). A banki kimutatásból kitűnően (1/F/7., 1/F/12.) 2000. április 12-én az átvett foglalként azonos összeg (2.000.000 forint), 17-én 2.300.000 forint, május 22-én pedig 2.810.000 forint jelent meg a bankszámlán készpénzbefizetesként. A vételárresztetek és a befizetések különbözeteiként mutakozó 300.000 forint és 810.000 forint különvagyoni eredetét azonban a felperes kétséget kizáróan nem bizonyította, e tekintetben a közös vagyoni hozzájárulás vélelmét sikerrel nem döntötte meg. A vételár (összesen 6.000.000 forint) azonban a Csjt. 28. § (1) bekezdés b) pontja alapján mint ajándék a felperes különvagyonának minősül.

[71] Összességében tehát – a számlaforgalmi adatok összesítése alapján – az állapítható meg, hogy a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan megvásárlását megelőzően a dolgozói bankszámlán 8.300.000 forint felperesi különvagyoni forrásokból származó pénzösszeg állt rendelkezésre.

[72] Az adásvételi szerződés (1/F/10.) szerint a vevő házastársak a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan foglalóját 2000. november 8-án fizették meg 2.000.000 forint összegben. A számlaforgalmi adatok alátámasztják, hogy ebben az időpontban ezzel azonos összeg került felvételre a felperesi dolgozói számláról. A további vételárreszteteket 2001 januárjában és 2001. augusztus 31-ig kellett teljesíteni. Ezekhez az időpontokhoz köthetően 2001. január 12-én 3.900.000 forint, míg 2001. augusztus 15-én 3.600.000 forint készpénzfelvétel történt a dolgozói bankszámláról. A felperes állította, hogy a felvett összegeket a különvagyonából egészítette ki a szerződés szerinti részösszegekre, azaz mindkét vételárresztet teljes

egészében a különvagyonából fizette meg. Ez azonban nem nyert bizonyítást, ezért a különbözeti összegeket a közös vagyon vétele megdöntésének hiányában közös vagyonból teljesítettnek kell tekinteni.

[73] A felperes a perben ellentmondó nyilatkozatot tett arra vonatkozóan is, hogy a 2001. március 1-jén a dolgozói számlájáról felvett 2.500.000 forintot mire használta fel: utóbb azt állította, hogy abból 1.400.000 forintot a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan vételárának megfizetésére fordított. Ebben az időpontban viszont részteljesítés nem történt: a szerződésből ez nem következtethető és a felperes tényállítását alátámasztó átvételi elismervény sem áll rendelkezésre. Vételár fizetés legközelebb csak 2001. augusztus 15-én történt, arra pedig nem adott magyarázatot a felperes, mi indokolta, hogy a tényleges teljesítés előtt öt hónappal felvette a számlájáról a fenti összeget.

[74] A most részletezett okirati bizonyítékok egybevetése arra enged következtetni, hogy a felperes a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan 11.500.000 forint vételárához 8.300.000 forint összegű különvagyonával járult hozzá (1.100.000 forint; a 3.000.000 forint és az 1.800.000 forint különbözeteiként megmaradó 1.200.000 forint; 3 x 2.000.000 forint). Ennek figyelembevételével határozhatók meg a szerzés időpontja szerinti tulajdoni arányok.

[75] A felperes a perben mindvégig hivatkozott arra, hogy a fenti ingatlanon – ugyancsak a különvagyonra felhasználásával – értéknövelő beruházásokat végeztek, amelyek szintén a javára vehetők figyelembe. Az I. rendű alperes az együttélés tartama alatti beruházások tényét nem vitatta, azonban állítása szerint azokat a közös vagyonból finanszírozták. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem vizsgálta, mely időpontokban, milyen kivitelezések történtek, azokhoz a házastársak melyik alvagyonhoz tartozó forrásokat használták fel, melyek voltak a tulajdonjogot keletkeztető beruházások, illetőleg melyek tekinthetők állagfenntartónak, illetve kezelő jellegűnek. Ugyancsak nem vizsgálta, hogy – ha voltak ilyenek – a tartósan új értéket létrehozó beruházások milyen emelkedést eredményeznek az ingatlan forgalmi értékében. Ezek hiányában viszont nem határozható meg, hogy a beruházások eredményeként hogyan alakul a közös, illetve a különvagyon aránya, és nem számítható ki a közös tulajdon megszüntetése során fizetendő megváltási ár sem. Az ehhez szükséges bizonyítás lefolytatása a másodfokú eljárás keretei között nem foganatosítható, azt jelentősen meghaladja, ez indokolja – kizárólag az értéknövelő beruházások tisztázása érdekében – az elsőfokú eljárás megismétlését.

[76] A megismételt eljárásban elsőként vizsgálandó, hogy a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlanon mikor, milyen jellegű beruházások valósultak meg, azok – a fentebb részletezett elvek figyelembevételével – tartós jelleggel új értéket létrehozó, tulajdonjogot keletkeztető beruházásnak minősülnek-e, vagy sem. Majd a tulajdonjogot keletkeztető beruházások műszaki megvalósításának költségeit, az ezekhez szükséges ráfordításokat kell tisztázni és azt, hogy azokat milyen forrásból fedezték a házastársak, vizsgálva az egyes alvagyonhoz hozzájárulásokat. A felek nyilatkozatától függően erre irányuló indítvány alapján szakértői vélemény beszerzése válhat szükségessé az ingatlan beruházásokat megelőző állapotához igazodó, ítélethozatalkori forgalmi értékére és a beruházások folytán előállott értékemelkedésre. Az értékemelkedést olyan arányban kell felosztani az alvagyonok, azaz a felperes és az I. rendű alperes között, amilyen arányban a tulajdonjogot keletkeztető munkálatok költségéhez hozzájárultak. E bizonyítás lefolytatását követően határozhatók meg az őket illető tulajdoni hányadok, majd azok és az ingatlan értékének figyelembevételével a közös tulajdon megszüntetése eredményeként fizetendő megváltási ár. E tekintetben a már kifejtettek szerint a közös vagyon vétele szemben a bizonyítás a különvagyon hozzájárulást állító felet terheli [régi Pp. 164. § (1) bekezdés].

[77] A per tárgyává tett további vagyonrészek és vagyoni igények ((ingatlan 4. címe) szám; (ingatlan 3. címe) szám és (ingatlan 5. címe) szám; (Mónus utcai) szám; ingóságok,

értékpapírok, bankszámla egyenlegek) tekintetében az ítéltábla sem a tényállás kiegészítését, sem további bizonyítás lefolytatását nem tartja szükségesnek, a rendelkezésre álló adatok és bizonyítékok alapján döntés hozható. A vagyoni igények teljes körű és egységes rendezési elvére figyelemmel jelen másodfokú eljárásban a hatályon kívül helyezéssel nem érintett vagyonrészek tekintetében sincs mód az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatára, ezért az ítéltábla ezeket illetően álláspontja kifejtését mellőzi.

[78] Oszítja az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakat a tekintetben, hogy a házastársak vagyonrészét a házassági életközösség megszűnésekor meglevő közös vagyonból lehetőleg természetben kell kiadni [Csjt. 31. § (3) bekezdés]. Az ingatlanon fennálló közös tulajdont a perben ennek kapcsán irányadó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) 148. §-ában foglalt sorrend figyelembevételével indokolt megszüntetni oly módon, hogy annak elsődleges módja a közös tulajdon tárgyainak természetbeni megosztása, míg másodlagosan – ha természetbeni megosztás nem lehetséges – a közös tulajdon tárgyait megfelelő ellenérték fejében a másik tulajdonostárs tulajdonába kell adni. Árverési értékesítés elrendelése csak akkor indokolt, ha a közös tulajdon megszüntetésének más módja a régi Ptk. 148. § (3) bekezdésében részletezett valamely okból nem alkalmazható. A házastársi közös vagyon megosztása iránti perekben – ahogy jelen eljárásban is – számos vagyoni igényt kell egységesen és egyidejűleg elbírálni, amelynek eredményeként a vagyontárgyak természetbeni megosztása mellett az igények egymásba történő elszámolását követően állapítható meg, hogy melyik peres fél köteles és milyen összegű megváltási árat, illetve értékkiegyenlítést fizetni az ellenérdekű fél javára. Az elszámolás e specialitásából adódóan és a közös tulajdon megszüntetésének törvényi sorrendjére tekintettel célszerűnek mutatkozik a (ingatlan 3. címe), (ingatlan 5. címe) szám alatti ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetése során a méltányos és arányos megosztásnak leginkább megfelelő, a lehető legkisebb értékkiegyenlítés megfizetését eredményező megosztási módot alkalmazni.

[79] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, előírva a még szükséges bizonyítási cselekményeket.

[80] A felperes fellebbezésének pertárgyértéke az I. rendű alperessel szembeni vagyoni igénye tekintetében 39.773.363 forint, a II. rendű alperest érintő igény kapcsán 9.000.000 forint. A felperes másodfokú perköltségének megállapítását a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) alapján kérte azzal, hogy Áfa fizetésére köteles, ezért azt az ítéltábla az IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján 831.850 forintban határozta meg. Az I. és II. rendű alperesek az általuk csatolt megbízási szerződésekben az ügyérték 10 %-ában kérték meghatározni másodfokú perköltségüket azzal, hogy a II. rendű alperes ezen felül tárgyalásonként 50.000 forintra tartott igényt. Az ítéltábla az ennek alapján számított másodfokú perköltség összegét eltúlzottnak tartotta, ezért a másodfokú eljárás során kifejtett ügyvédi tevékenységre és a tárgyalások számára figyelemmel az I. és II. rendű alperes másodfokú perköltségét az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelt összegben állapította meg. Az így meghatározott másodfokú perköltség viseléséről az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárás eredményéhez képest kell döntenie [rég. Pp. 252. § (4) bekezdés].

Dr. Kiss Gabriella sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró